Dosarul nr. 4r-2363/23
Nr. generat de PIGD – 4-22118941-02-4r-21062023
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Guzun Denis

D E C I Z I E
În numele Legii

17 iunie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

judecînd, în ordine de recurs, *fără participarea părților*, recursul declarat de agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023, prin care contestația lui **Busuioc Andrei**, a fost admisă și a fost încetat procesul contravențional intentat de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Patrulare - în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 602977 din 23.07.2022, conform căruia **Busuioc Andrei** a fost sancționat în baza art.235 alin.(1) din Codul contravențional, cu amendă în mărime de 9 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, din motivul inexistenței faptei contravenționale, -

Procedura de citare legal executată.
Agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat și contravenientul Busuioc Andrei au fost înștiințați legal potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) Cod contravențional despre dreptul de a depune referință sau careva materiale suplimentare până la data de 22.05.2025 ora 09:30.

Colegiul penal asupra recursului,-

C O N S T A T Ă:

1. La data de 23.07.2022, agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție Seria/nr. MAI05 602977 , prin care Busuioc Andrei a fost sancționat în baza art. 235 alin. (1) Cod contravențional, reținându-se că la 08.06.2022, ora 13:52, mun. Chișinău, bd. Decebal, conducătorul în timpul deplasării nu a cuplat centura de siguranță.

Prin urmare, Busuioc Andrei a fost sancționat în baza art.235 alin.(1) din Codul

contravențional, cu amendă în mărime de 9 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.
La data de 29.07.2022, Busuioc Andrei, nefiind de acord cu procesul-verbal contravențional, a depus o contestație.

2. Prin ***hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023*** s-a hotărât: *"Se admite contestația lui Busuioc Andrei.*

Se încetează procesul contravențional intentat de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Patrulare - în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 602977 din 23.07.2022, prin care Busuioc Andrei a fost sancționat în baza art.235 alin.(1) din Codul contravențional, cu amendă în mărime de 9 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, din motivul inexistenței faptei contravenționale.

La data rămânerii definitivă a hotărîrii, materialele dosarului contravențional în original să se substituie prin copie, iar materialul în original să se restituie la organele competente".

3. *Împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023,* ***la data de 19.06.2023****, a declarat recurs agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat solicitând: admiterea recursului, casarea hotărârii, cu dispunerea rejudecării în primă instanță. Totodată, agentul constatator s-a limitat mai mult de a enumera prevederile legale, menționând doar că a prezentat probele acumulate.*

4. Agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat și contravenientul Busuioc Andrei au fost înștiințați legal potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) Cod contravențional despre dreptul de a depune referință sau careva materiale suplimentare până la data de 22.05.2025 ora 09:30.

5. În temeiul prevederilor art. 473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.*

6. Potrivit art. 468 din Codul contravențional, *recursul împotriva încheierii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării încheierii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).*

7. Art. 469 alin. (1) din Codul contravențional prevede că, *recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea încheierii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea încheierii asupra ei.*

8. Apreciind situația de fapt și de drept constatată, studiind actele cauzei, instanța de recurs conchide necesitatea emiterii unei soluții conform art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Codul contravențional, *cu respingerea recursului declarat de agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat*

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023, ca fiind tardiv, din următoarele considerente:

9. Colegiul penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate supra, cazului din litigiu îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că, dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1) din Codul contravențional.

10. *Instanța de recurs atestă că, potrivit* ***hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023*** *s-a hotărât: "Se admite contestația lui Busuioc Andrei.*

Se încetează procesul contravențional intentat de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Patrulare - în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 602977 din 23.07.2022, prin care Busuioc Andrei a fost sancționat în baza art.235 alin.(1) din Codul contravențional, cu amendă în mărime de 9 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, din motivul inexistenței faptei contravenționale.

La data rămânerii definitivă a hotărîrii, materialele dosarului contravențional în original să se substituie prin copie, iar materialul în original să se restituie la organele competente".

11. Colegiul penal constată că, **la 19 iunie 2023**, cu încălcarea termenului legal, recurs a declarat agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023, prin care solicită: admiterea recursului, casarea hotărârii, cu dispunerea rejudecării în primă instanță.

12. Din materialele dosarului rezultă că **hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023 a fost expediată prin poştă, de către instanţa de fond în adresa agentului constatator, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat cu data de 03.02.2023** ***(f. d. 21, 22).***

Așadar, **instanța de fond a emis hotărârea la data de 13.01.2023, pe când recursul a fost depus de agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat, abia la 19 iunie 2023, cu omiterea termenului de atac prevăzut de lege** *(f. d. 26).*

Mai mult decât atât, urmează a fi subliniat și faptul că, ***hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023, a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la 30 ianuarie 2023:***

https://jc.instante.justice.md/ro/court-decisions?dossier_number=4-22118941-12-5r-12082022&pdf_content=Busuioc%20Andrei&type=Contravention&apply_filter=1, devenind astfel accesibilă publicului, inclusiv agentului constatator.

Astfel, agentul constatator a avut posibilitatea de a verifica evoluția cauzei date prin mijloace elementare de informare, precum accesarea platformei oficiale a instanțelor de judecată.

În asemenea circumstanțe, când agentul constatator cunoștea despre prezenta cauză contravențională, fiind disponibilă pe internet la data de 30.01.2023, totuși recursul a fost depus la data de 19.06.2023, deci recursul a fost depus peste termen.

13. Prin urmare, instanța de recurs reține că, situația constatată mai sus, denotă omiterea termenului de declarare a recursului 15 zile de la data pronunțării hotărârii, fapt expres stipulat în alin.(1) al art.468 Codul contravențional.

14. În aceiași ordine de idei, art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală prevede că, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.*

15. Sub acest aspect, este cert că, depunând cererea de recurs la data de 19.06.2023, adică în afara termenului legal, agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Mai mult decât atât, agentul constatator nu s-a interesat de soarta dosarului contravențional.

Relevant speței este că, agentul constatator nici nu solicită repunerea în termen a recursului declarat.

16. În lumina celor expuse, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

17. Or, se relevă că prin motive întemeiate se are în vedere acele circumstanţe de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voinţa titularului dreptului de recurs, (calamitate naturală, accident, boală, etc.).

18. În asemenea circumstanțe, Colegiul penal relevă că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007*).

Totodată, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveția*) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus Republica Moldova și Ponomaryov versus Ucraina*) și că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor și violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

19. Așadar, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

20. Reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs conchide asupra respingerii ca fiind depus tardiv a recursului declarat de agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023.

În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Recursul declarat de agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Beleuța Renat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 ianuarie 2023, în privința lui **Busuioc Andrei**, *se respinge ca fiind tardiv.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Vitalie Pîslariuc***

Judecător: ***Natalia Mămăligă***